

SÖZ SANATLARI ETKİNLİKLERİ 1 (8.SINIF TÜRKÇE)

1. ETKİNLİK:

Aşağıdaki dizelerde, beyitlerde ve dördlüklerde bulunan söz sanatlarını bularak açıklayınız.

		SÖZ SANATI	AÇIKLAMA
1	Ah efendi bize karşı İstanbul Neden böyle bir sert yalçın taş gibi		
2	Yanmış bir tavan gibi çöken akşam altında Dinleriz, haykırarak kaçışan kargaları		
3	Ergene'nin köprüsü Susuzluktan bunalmış Edirne minaresi Eğilmiş su içmeye		
4	Akil ersin, ermesin sevdama Senden yanayım, dedi yeşeren dal senden yana		
5	İçimde dayanılmaz bir acı var Yıllardır dışarı atamadığım		
6	Âlem sele gitti gözüm yaşından		
7	Seni görmek için dışarı çıkmış bütün çarşı, pazar		
8	Yolcuyum bir kuru yaprak misali Rüzgârın önüne katılmışım ben		
9	Sinsi adımlarla akşam yürüyor		
10	Dal bir gün dedi ki tomurcuğuna Tenimde bir yara işler gibisin, Titrerim rüzgârlar zarar vermesin.		
11	Neden böyle düşman görünürsünüz Yıllar yılı dost bildiğim aynalar		
12	Beyoğlu tepinirken ağlar Karacaahmet		
13	Çocuk önündeki tabağı henüz bitirmemiş.		

2. ETKİNLİK:

Aşağıdaki dizelerde, beyitlerde ve dörtlülüklerde bulunan söz sanatlarını bularak açıklayınız.

		SÖZ SANATI	AÇIKLAMA
1	Bizim gemi martı gibi pek oynak		
2	Ah bu türküler, köy türküleri Ana sütü gibi candan Ana sütü gibi temiz		
3	Ay suda bestelerken en güzel şarkısını Küreklerim de suya en derin şiiri yazdı		
4	Bir bulut geldi üstüne bahçenin Bütün ağaçların keyfi kaçtı		
5	Gözlerinin yeşili, kalbim açık kal diyor Damla damla başlayan sevgim akar sel diyor		
6	Ömrün bir mevsimi daha rüzgâr gibi geçti		
7	Nasıl hırçın dalgalar kayaları döverse İçimdeki sevgin de yüreğimi dövüyor		
8	Deprem değildir dağ ve beni sarsan Bir bakışıdır komaz, taş üstünde taş senin		
9	Gök mavi desem coşar deniz duyarsa Renklerle konuşulur, mevsim baharsa		
10	Bana benden yakın, benden yabancı İçimde dolaşan, gezen biri var		
11	Beni içerine aldın ağ gibi Doldun gözlerime bir rüya gibi Ben de güneş gibi, yüce dağ gibi İçinde kaybolsam yayla dumanı?		
12	Yine gönlüm havalandı, gökte uçan kuş gibi		
13	Çiçeklerin gülüyor sevincinden Geceler hâlime sessiz ağlıyor		
14	Annesini görmek arzusuyla yanıp tutuşuyor.		
15	Tanrı'nın mabedi her bir taraftan doluyor Bu saatlerde Süleymaniye tarih oluyor		
16	Gülüşün gülleri hatırlatıyor Bakışın hançer mi kalbe batıyor		
17	Sordum gönlüme derdin ile ağlayacakmış Ruhumda akan bir su gibi çağlayacakmış		

SÖZ SANATLARI ETKİNLİKLERİ 1 (8.SINIF TÜRKÇE) CEVAPLAR

1. ETKİNLİK:

Aşağıdaki dizelerde, beyitlerde ve dördlüklerde bulunan söz sanatlarını bularak açıklayınız.

		SÖZ SANATI	AÇIKLAMA
1	Ah efendi bize karşı İstanbul Neden böyle bir sert yalçın taş gibi	Mecazımürsel (ad aktarması), Teşbih	İstanbul kelimesiyle İstanbul aydınları kastedilmiştir. İstanbul aydınları taş benzetilmiştir.
2	Yanmış bir tavan gibi çöken akşam altında Dinleriz, haykırarak kaçışan kargaları	Teşbih	Akşam, yanmış bir tavana benzetilmiştir.
3	Ergene'nin köprüsü Susuzluktan bunalmış Edirne minaresi Eğilmiş su içmeye	Kişileştirme	Ergene'nin köprüsü ve minaresine insana ait özellikler verilerek kişileştirilmiştir.
4	Akıl ersin, ermesin sevdama Senden yanayım, dedi yeşeren dal senden yana	Kişileştirme ve konuşurma	Yeşeren dala insana ait konuşma özelliği yüklenerek kişileştirme sanatı yapılmış ve konuşturularak konuşurma sanatı yapılmıştır.
5	İçimde dayanılmaz bir acı var Yıllardır dışarı atamadığım	Tezat	İç ve dış sözcükleriyle zıtlık sanatı yapılmıştır.
6	Âlem sele gitti gözüm yaşından	Mübalağa	Göz yaşlarının çok aktığını abartarak dile getirmiş.
7	Seni görmek için dışarı çıkmış bütün çarşı, pazar	Mecazımürsel	Çarşı, pazar kelimeleriyle çarşı ve pazarda bulunanlar kastedilmiştir. Mekan-insan ilişkisi vardır.
8	Yolcuyum bir kuru yaprak misali Rüzgârın önüne katılmışım ben	Benzetme	Şair kendini yaprağa benzetmiştir.
9	Sinsi adımlarla akşam yürüyor	Kişileştirme	Akşama yürüme özelliği yüklenerek kişileştirilmiştir.
10	Dal bir gün dedi ki tomurcuğuna Tenimde bir yara işler gibisin, Titrerim rüzgârlar zarar vermesin.	Kişileştirme ve konuşurma	Dal kişileştirilmiş ve konuşturulmuştur.
11	Neden böyle düşman görürsünüz Yıllar yılı dost bildiğim aynalar	Tezat	Dost ve düşman kelimeleriyle zıtlık sanatı yapılmıştır.
12	Beyoğlu tepinirken ağlar Karacaahmet	Mecazımürsel	Beyoğlu kelimesiyle Beyoğlu'nda eğlenenler, Karacaahmet kelimesiyle Karacaahmet mezarındaki ölümler kastedilmiştir. Mekan- insan ilişkisi kurulmuştur.
13	Çocuk önündeki tabağı henüz bitirmemiş.	Mecazımürsel	Tabak kelimesiyle tabağın içindekiler kastedilmiştir. Tabak yenmez tabaktaki yiyecekler yenir. İç-dış ilişkisi kurulmuştur.

2. ETKİNLİK:

Aşağıdaki dizelerde, beyitlerde ve dörtlülüklerde bulunan söz sanatlarını bularak açıklayınız.

		SÖZ SANATI	AÇIKLAMA
1	Bizim gemi martı gibi pek oynak	Benzetme	Gemi martıya benzetilmiştir.
2	Ah bu türküler, köy türküleri Ana sütü gibi candan Ana sütü gibi temiz	Benzetme	Türküler ana sütüne benzetilmiştir.
3	Ay suda bestelerken en güzel şarkısını Küreklerim de suya en derin şiiri yazdı	Kişileştirme	Ayin şarkı bestelemesi, küreklerin şiir yazması kişileştirme dir.
4	Bir bulut geldi üstüne bahçenin Bütün ağaçların keyfi kaçtı	Kişileştirme	Keyfin kaçması insana ait bir özelliktir. Burada ağaca bu özellik yüklenmiştir.
5	Gözlerinin yeşili, kalbim açık kal diyor Damla damla başlayan sevgim akar sel diyor	Konuşturma	Gözler konuşturulmuştur.
6	Ömrün bir mevsimi daha rüzgâr gibi geçti	Benzetme	Ömrün bir zamanı rüzgâra benzetilmiştir.
7	Nasıl hırçın dalgalar kayaları döverse İçimdeki sevgin de yüreğimi dövüyor	Kişileştirme	Dalgalara insana ait hırçınlık özelliği yüklenmiştir.
8	Deprem değildir dağ ve beni sarsan Bir bakışındır komaz, taş üstünde taş senin	Mübalâğa	Sevgilinin bakışının adeta bir deprem veya afet etkisi yapacağı belirtilerek abartma yapılmıştır.
9	Gök mavi desem coşar deniz duyarsa Renklerle konuşulur, mevsim baharsa	Kişileştirme	Denize duyma özelliği yüklenerek deniz kişileştirilmiştir.
10	Bana benden yakın, benden yabancı İçimde dolaşan, gezen biri var	Tezat	Yakın ve yabancı sözcükleriyle tezat yapılmıştır.
11	Beni içerine aldın ağ gibi Doldun gözlerime bir rüya gibi Ben de güneş gibi, yüce dağ gibi İçinde kaybolsam yayla dumanı?	Benzetme	Yayla dumanı, ağ ve rüyaya benzetilmiştir.
12	Yine gönlüm havalandı, gökte uçan kuş gibi	Benzetme	Gönül, havada uçan kuşa benzetilmiştir.
13	Çiçeklerin gülüyor sevincinden Geceler hâlime sessiz ağlıyor	Kişileştirme	Ağlamak ve sevinmek insana ait özelliktir. Çiçeklere sevinme, gecelere ağlama özelliği yüklenerek kişileştirme yapılmıştır.
14	Annesini görmek arzusuyla yanıp tutuşuyor.	Abartma	Yanıp tutuşmak sözüyle abartma yapılmıştır.
15	Tanrı'nın mabedi her bir taraftan doluyor Bu saatlerde Süleymaniye tarih oluyor	Mecazımürsel	Süleymaniye kelimesi ile Süleymaniye Camisi kastedilmiştir.
16	Gülüşün gülleri hatırlatıyor Bakışın hançer mi kalbe batıyor	Benzetme	Sevgilinin gülüşünü güle, bakışını hançere benzetmiş.
17	Sordum gönlüme derdin ile ağlayacakmış Ruhumda akan bir su gibi çağlayacakmış	Benzetme	Gönül, suya benzetilmiştir.